

KRITERIJI, PRAGOVI IN OPISI ZA PREVERJANJE IN OCENJEVANJE ZNANJA PRI POUKU MATEMATIKE

OSNOVNA ŠOLA RAČE Romana Šabeder, Aleš Štahr, Aleksandra Goljat, Julija

Šošter

šol. l.: 2024/2025

1 PREVERJANJE IN OCENJEVANJE ZNANJA

Preverjanje in ocenjevanje znanja je javno, kar pomeni, da bomo učenke in učence:

- seznanili s predpisi, ki urejajo preverjanje in ocenjevanje znanja ter napredovanje;
- seznanili s cilji in standardi znanja, opredeljenimi v učnem načrtu, za posamezno ocenjevalno obdobje;
- seznanili z načini ocenjevanja in se z njimi dogovorili o datumih oziroma rokih ocenjevanja;
- seznanili z obsegom učne snovi, ki jo bomo ocenjevali;
- seznanili s kriteriji ocenjevanja;
- sproti obveščali o doseženih rezultatih pri preverjanju in ocenjevanju znanja.

1.1 PREVERJANJE ZNANJA

S preverjanjem znanja zbiramo informacije o tem, kako učenec dosega cilje oziroma standarde znanja iz učnega načrta.

Preverjanje znanja je ustno in pisno, preverimo pa tudi učenčevo tehnično in praktično delo ter druge dejavnosti.

Ustno preverjanje poteka sprotno pri vsaki uri matematike. Namen ustnega preverjanja je ugotavljanje razumevanja obravnavane snovi in preverjanje sprotnega dela učencev. Učencem za boljše razumevanje pomagamo s krajšimi usmerjevalnimi vprašanji.

Po vsaki zaključeni enoti opravimo ustno ali pisno preverjanje znanja. Vsakemu preverjanju sledi analiza nalog. Tako imajo učenci možnost sproti dopolniti svoje znanje tam, kjer je to še potrebno.

Pred vsakim pisnim preizkusom znanja po potrebi preverimo znanje s pisnim preverjanjem.

**KRITERIJI, PRAGOVI IN OPISI ZA PREVERJANJE IN OCENJEVANJE
ZNAKJA PRI POUKU MATEMATIKE**

šol. l.: 2024/2025

1.2 OCENJEVANJE ZNAKJA

Ocenjevanje znanja je ugotavljanje in vrednotenje, v kolikšni meri učenec dosega cilje oziroma standarde znanja ter se opravi po obravnavi novih vsebin iz učnih načrtov in po preverjanju znanja.

KRITERIJI

POJMI IN POSTOPKI	NZD (1) ←————→ ODL(5)
POZNAVANJE POJMOV POSTOPKOV IN	Ne pozna pojma ali postopka Pojem ali postopek prepozna s pomočjo Pojem in postopek pozna
RAZUMEVANJE POJMOV	Pojma ne razume Pojem pojasni s pomočjo Pojem samostojno opredeli
IZVAJANJE POSTOPKOV	Ne izvede postopka S pomočjo izvede postopek Samostojno izvaja postopke
POVEZOVANJE ZNAKJA	Ne povezuje pojmov, postopkov S pomočjo in napakami povezuje znanja Samostojno poveže znanje o pojmu in postopkih z drugimi znanji

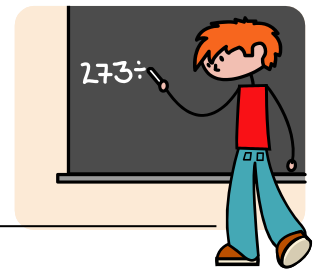
SPOROČANJE	NZD (1) ←————→ ODL(5)
UPORABLJA TERM. IN SIMBOLIKO	Ne uporablja in ne prepozna zapisa, simbola Pri zapisovanju in branju dela napake Samostojno zapisuje in prepoznava zapise in simbole
OPIS DEJSTEV IN POSTOPKOV	Ne opiše postopka ali dejstva Z napakami opisuje postopke in dejstva Samostojno in brez napak opiše postopek in dejstva
FORMULACIJA- NATANČNOST, SMISELNOST	Ne zna oblikovati formulacije, je netočna in brez smisla Formulacija izjav je površna in nedosledna Jasno formulira izjave, je natančen, izjave so smiselne
RAZBIRANJE INF. , IZLOČITEV PODATKOV, POVZETKI	Ne zna odčitati podatka, ne izlušči informacije S pomočjo in z napakami razbira inform., povzetki so z napakami in površni Brez napak razbira podatke, informacije, povzetki so jasni in korektni
ZAPISOVANJE PODATKOV (IZBIRA, NATANČNOST...)	Podatkov ne zna zapisati, je netočen, napačno izbira Pri izbiri podatkov dela napake, napake so v zapisu, je površen Natančno in pravilno zapisuje podatke, jih smiselno urejuje

**KRITERIJI, PRAGOVI IN OPISI ZA PREVERJANJE IN OCENJEVANJE
ZNANJA PRI POUKU MATEMATIKE**

šol. l.: 2024/2025

PROCESNA PROBLEMSKA ZNANJA	IN	NZD (1) ← → ODL(5)		
		RAZUMEVANJE SITUACIJE	Situacije ne razume	Situacijo razume s pomočjo ali z napakami
ANALIZA SITUACIJE		Situacije ni zmožen analizirati	Pri analizi dela napake, napačne delne sklepe	Brez napak analizira situacijo
IZBIRA STRATEGIJE		Ne najde uspešne strategije reševanja	Izbrana strategija je slučajna, je ne razume, nedosledno izvaja	Izbere najustreznejšo strategijo reševanja glede na situacijo
UGOTAVLJANJE LASTNOSTI ZAKONITOSTI	IN	Ne ugotovi lastnosti in zakonitosti problema	Lastnosti (zakonitosti) ugotovi s pomočjo ali z napakami	Brez napak samostojno ugotavlja lastnosti in zakonitosti
UTEMELJEVANJE		Ne zna utemeljiti	Utemeljuje s pomočjo, navodili, z napakami	Samostojno in suvereno utemeljuje
INTERPRETIRANJE		Rezultatov ne zna interpretirati	Interpretira z napakami	Samostojno, brez napak interpretira

a) Ustno ocenjevanje znanja

Ustno ocenjujemo praviloma nenapovedano (razen učencev s statusom športnika, kulturnika, z DSP, ...), damo pa učencem možnost, da se sami javijo. Obnese se tudi sistem, da učenci sami izdelajo seznam v kakšnem vrstnem redu želijo biti ustno ocenjeni. Ob težavah pri izvajanju se pogovorimo z učenci in se odločimo za obliko ocenjevanja. Vsak učenec ima v šolskem letu vsaj tri ocene pridobljene na osnovi ustnega ocenjevanja. Učenci so natančno seznanjeni z začetnim rokom ocenjevanja. Hkrati z rokom učencem sporočimo vsebinske kriterije in standarde znanja. Vsaka ocena je javna. Vsako ustno oceno pojasnimo glede na standarde znanja. Ustno ocenjujemo: razumevanje, znanje definicij, interpretacijo in analizo problema in reševanje kratkih nalog. Učencem pomagamo s krajšimi usmerjevalnimi vprašanji.

**KRITERIJI, PRAGOV I IN OPISI ZA PREVERJANJE IN OCENJEVANJE
ZNAJJA PRI POUKU MATEMATIKE**

šol. l.: 2024/2025

Ocena	Kriteriji ustnega ocenjevanja
Zadostno (2)	<ul style="list-style-type: none"> • prepozna, razbere, opiše; • razloži, opredeli, prikaže, oceni; • pozna osnovne pojme, zna naštet i podatke in zakonitosti; • pozna pomen podatkov; • zna rešiti le preproste naloge; • pogosto potrebuje učiteljevo pomoč; • je pri izražanju nespreten, nejasen, ne uporablja strokovnih izrazov.
Dobro (3)	<ul style="list-style-type: none"> • prepozna, razbere, opiše, razloži, opredeli, prikaže, oceni; • uporablja, utemelji, pogloblja; • pozna osnovne pojme, zna naštet i podatke in zakonitosti; • pozna pomen podatkov; • uporablja strokovne izraze nezanesljivo; • zna rešiti le preproste naloge z uporabo zakonitosti in pravil; • pogosto potrebuje učiteljevo pomoč; • se izraža negotovo in nenatančno, pomanjkljivo, vendar z učiteljevo pomočjo delno popravi napake ali pa tudi ne.
Prav dobro (4)	<ul style="list-style-type: none"> • prepozna, razbere, opiše, razloži, prikaže, oceni; • uporablja, utemelji, pogloblja; • razume osnovne zakonitosti in pravila in jih zna z minimalno pomočjo razložiti; • uporablja pravila in zakonitosti pri reševanju zahtevnih nalog; • mu uporaba strokovnih izrazov na povzroča težav.
Odlično (5)	<ul style="list-style-type: none"> • prepozna, razbere, opiše, razloži, prikaže, oceni; • uporablja, utemelji, pogloblja; • rešuje zahtevnejše naloge urejeno, natančno in brez dodatne pomoči; • se izraža jasno in tekoče; • zna izpeljati nove povezave in jih obrazložiti z ustreznimi primeri.

Vsak učenec dobi 5 vprašanj, od katerih je 50 % minimalnih standardov znanja, različnih taksonomskih stopenj. Pri vsakem vprašanju lahko dobi 0, 1, 2, 3 ali 4 točke. Upoštevamo zgoraj zapisana merila.

Vprašanja so zastavljena od lažjega k težjemu. Vprašanje velikokrat vsebuje štiri elemente.

KRITERIJI, PRAGOVI IN OPISI ZA PREVERJANJE IN OCENJEVANJE ZNANJA PRI POUKU MATEMATIKE

šol. l.: 2024/2025

Na začetku leta si učenci zapišejo točkovnik za ustno ocenjevanje znanja v zvezek:

0 - 8 točk	Nezadostno (1)
9 - 11 točk	Zadostno (2)
12 - 14 točk	Dobro (3)
15 - 17 točk	Prav dobro (4)
18 - 20 točk	Odlično (5)

b) Pisno ocenjevanje znanja

Znanje učencev vrednotimo tudi s pisnim preizkusom znanja. Omenjena ocenjevanja so načrtovana in se izvajajo trikrat v šolskem letu (po usmeritvah učnega načrta za matematiko).

Naloge za pisno ocenjevanje znanja sestavimo učitelji v strokovnem aktivu. Pri oblikovanju nalog upoštevamo, da zajemajo 50-60 % minimalnih standardov različnih taksonomskih stopenj. Ob posameznih nalogah na pisnih izdelkih je zapisano najvišje število točk.

Na začetku leta si učenci zapišejo kriterije (pragove) za pisno ocenjevanje znanja v zvezek:

0 – 49 %	Nezadostno (1)
50 % - 59 %	Zadostno (2)
60 % - 74 %	Dobro (3)
75 % - 89 %	Prav dobro (4)
90 % - 100 %	Odlično (5)

Aktiv matematikov lahko prilagodi točkovnik za pridobitev zadostne ocene.

Pojasnitev točkovnika opravimo ustno pri analizi pisnega izdelka, ki sledi vsakemu pisnemu preizkusu. Učenec ne popravlja ocene pisnega preizkusa. Učenci pisne

KRITERIJI, PRAGOVİ IN OPISI ZA PREVERJANJE IN OCENJEVANJE ZNAJJA PRI POUKU MATEMATIKE

šol. l.: 2024/2025

izdelki dobijo v trajno last. Možne ugovore staršev sprejemamo ob predložitvi učenčevega originalnega izdelka.

Če učenec ni pisal preizkusa znanja (zaradi bolezni ...), lahko v dogovoru z učiteljem piše nov preizkus znanja naknadno. V primeru, da učenec zamudi preizkus znanja, se mu še isti dan omogoči (če je možno glede na učenčev urnik), da opravi preizkus pod enakimi pogoji, kot ostali učenci. Če je na podlagi pisnega izdelka tretjina ali več izdelkov učencev v oddelku oziroma polovica ali več izdelkov učencev v manjši učni skupini ocenjenih negativno, se pisno ocenjevanje enkrat ponovi, razen za učence, ki so bili prvič ocenjeni s pozitivno oceno in pisnega ocenjevanja ne želijo ponoviti. Učenci z opredeljeno dodatno učno pomočjo pišejo preizkus glede na predpisana pojasnila in priporočila.

Vsako oceno preizkusa znanja vpišemo v tekoče ocenjevalno obdobje.

Dovoljeni pripomočki: nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik (samo za skice, za risanje grafov in za načrtovalne naloge), radirka in načrtovalno orodje. Uporaba žepnega računalja je dovoljena pri matematiki le v 9. razredu pri poglavju Geometrijska telesa in Obdelava podatkov.

c) Ostalo ocenjevanje znanja

Osebna mapa (portfolio)

Skozi vso šolsko leto učenci zbirajo izdelke v osebni mapi, ki jo za vsakega učenca hrani učitelj. Mapa vsebuje izdelke, ki nastanejo ob sprotnem spremljanju znanja (kvizi, pokaži, da znaš...), občasne problemske, raziskovalne naloge, krajše referate, poskuse. Sprotno spremljanje znanja je namenjeno temeljnim vsebinam, ki so potrebne za nadaljnjo uspešno delo.

Posamezne izdelke točkujemo. Učenci sproti na vsakem izdelku označijo kriterije uspešnosti. Pri ocenjevanju ustno preverimo uspešnost in upoštevamo učenčev napredek.

KRITERIJI, PRAGOVI IN OPISI ZA PREVERJANJE IN OCENJEVANJE ZNANJA PRI POUKU MATEMATIKE

šol. l.: 2024/2025

d) Ocenjevanje raziskave

Pri urah matematike v 7., 8. in 9. razredu lahko izvedemo raziskavo, učenci zberejo podatke, jih vnesejo v tabele, grafično prikažejo na različne načine, odgovorijo na zastavljena vprašanja, ki jih sami oblikujejo in napravijo povzetek. Nalogo oddajo na listih, spravljeno v mapo, učitelj jo oceni v 7 dneh – pri tem upošteva naslednje kriterije:

- ustreznost zastavljenih vprašanj ob podanem problemu 1 t, (pri pouku);
- zbiranje podatkov na terenu – zagnanost, spretnost... 2 t;
- priprava tabele, vnos podatkov 1 t, (pri pouku);
- ureditev podatkov 1 t, (domače delo);
- delo z računalnikom, uporaba ustreznega programa, vnos tabele... (po predhodnem urjenju dela z računalnikom) 1 t, (v rač. učilnici);
- grafični prikazi z računalnikom, spretnost, pestrost, inovativnost, urejenost, preglednost... 1 t, (v rač. učilnici);
- ustreznost odgovorov na zastavljena vprašanja 2 t, (pri pouku);
- učenčeve sklepne misli, ugotovitve, predlogi, morebitne izboljšave danega problema, možnosti nove raziskave... 1 t, (doma).

Možno je pridobiti tudi po $\frac{1}{2}$ ali po 1 točko. Skupaj 10 točk.

Kriterij:

1, 2, 3 točke	Nezadostno (1)
4, 5 točk	Zadostno (2)
6, 7 točk	Dobro (3)
8, 9 točk	Prav dobro (4)
10 točk	Odlično (5)

1.3 DOMAČE NALOGE

- Domače naloge so integralni del šolskega reda in so zelo pomembne. Učence naj bi usposobile za samoizobraževanje, razvile naj bi delovne navade, vztrajnost, natančnost in kritičnost.
- Vsi učenci so dolžni narediti domačo nalogo do naslednje ure.
- Učenci, ki so med uro matematike odsotni, zaradi izvajanja učne pomoči ali drugega razloga, so se dolžni pozanimati o domači nalogi in jo do naslednje ure narediti.